

Zápis z pracovní cesty

9. Výroční konference ProTon Europe 2011

Nová role sítí v transferu znalostí z veřejných vdeckých organizací

(CZ.1.07/2.4.00/12.0082)

28. 9. – 30. 9. 2011

Národní rada pro výzkum (Consiglio Nazionale delle Ricerche (CNR) – Piazzale Aldo Moro 7)
Řím

Středa 28. září 2011

Michel Morant (Proton Europe)

Zahájení konference – vyzdvížen smysl a hlavní náplň konference, kdy organizátoři kladou důraz na národní sítě a síťování a zároveň garantují zajištění dostatečného času na otázky.

Andrea Piccaluga (Netval and Scuola Superiore Sant'Anna)

Ve svém úvodním příspěvku zmínil nutnost výměny informací v oblasti KTT a důležitost setkávání profesionálů v této oblasti. O významu současné konference a organizace ProTon Europe svědčí zastoupení 20 zemí na konferenci a rovněž zastoupení různých organizací – od univerzit a dalších VVO přes soukromé společnosti i zástupce z průmyslu. Konferenci pomáhá organizovat řada organizací, jako je EPO, Aster, Springer a další. DG Research EK pořádá souběžně workshop – účast bude možná v pátek odpoledne.

Riccardo Pietrabissa (Netval)

Uvedl, jaké jsou výchozí podmínky pro KTT. Je nutno vycházet z nového paradigmatu: nelze spoléhat na klasické suroviny, ale je nutno využívat nové znalosti vedoucí ke změně myšlení. Je nutno vymýšlet nové přístupy. Spojením sil jednotlivých vědců je možné docílit efektivnější cesty a vyššího stupně inovace. Role TTOs je více strategická, než pouze administrativní.

„It is easier to make good research with money than to earn money with good research!“

První sekce: zakládání národních sítí KTOs: proč a jak?

V této sekci bylo diskutováno jak prezentovat a propagovat zapojení do aktivit přenosu poznatků a technologií. Dále byly diskutovány možnosti vytvoření národní sítě, a jaké by měly být její vazby i akceptace na úrovni příslušných ministerstev.

Moderátor: José Ricardo Aguilar (Instituto Pedro Nunes)

- Riccardo Barberi (Netval and Università della Calabria) – Užitečné a nepříliš nákladné: zkušenost organizace Netval v Itálii

Netval je asociace sdružující 47 TTOs. Zahájila činnost před devíti léty jako nezávislé sdružení. Nyní definuje společné cíle pro všechny profesionály na poli KTT v Itálii. Celkem je v Itálii zaměstnáno 190 lidí v KTOs. V roce 2009 bylo podáno 243 patentových přihlášek celkem (5 na 1 univerzitu), bylo investováno 2,3 mil. € na ochranu duševního vlastnictví (55 000 € na 1 univerzitu), bylo uzavřeno 65 licenčních kontraktů a založeno 873 spin-off společností. V budoucnu se musejí všechny university v Itálii chovat tržně, podnikatelsky. A v tom napomáhá právě Netval.

- Carme Verdaguer (Bosch i Gimpera Foundation-Universidad de Barcelona and RedOtri) – Organizace RedOtri ve Španělsku, její budoucí závazky a spolupráce s Ministerstvem výzkumu

První KTO ve Španělsku (OTRI) byla založena 1987 a síť RedOTRI vznikla 1997 (91 členů, z toho 67 univerzit). Zřízeno asociací univerzit. Mají organizaci jako asociace s prezidentem, výkonným výborem o 7 členech a plenárním shromážděním (general assembly) ředitelů OTRI. 2007 byla změna vysokoškolského zákona povolující

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

účasť profesorů na TT. Ve většině případů patří OTRI pod univerzitu. Mají v průměru 9 lidí. 50% peněz je z univerzit, 15% je z grantů, zbytek z licencí, smluvního výzkumu a kontraktů. Většina z nich řídí I evropské výzkumné projekty.

- Michel Morant (Lieu) - KT síťování: co se děje v Belgii

LIEU – síť inovací vycházejících z vědy sdružující 8 univerzit (Brusel, Lutych, Lovaň a pár menších). Mají 70 000 studentů. Podléhají konferenci rektorů a jejich aktivity jsou z této strany významně podporovány. Slouží jako společná technologická platforma, kde průmysl potkává vědu a řeší své požadavky. Mají financování I z ESF.

Čtvrtek 29.9.2011

Druhá sekce: Jaké jsou novinky v řízení KTOs na univerzitách a v dalších VVO?

Byla přednesena analýza různých přístupů – veřejných I soukromých – k řízení aktivit KTOs.

Moderátor: Michel Morant (LIEU)

- Manuela Arata (CNR) – Italská Národní vědecká rada

Celkem pokrývají 109 institucí, 11 000 lidí, z toho řada techniků. 60 % aktivit hrazeno státem, zbylých 40 % z grantů a nadací. Rozpočet 1 mld. €. Jsou 5. největším příjemcem peněz ze 7. RP EU v Evropě. Mají sociální síť, na které komunikují. Mají tým, který posuzuje spin-offy. Dělalí marketing, mají soukromou společnost, která pomáhá s právními otázkami. V roce 2010 bylo založeno 54 spin-off společností. Registrují 444 patentů (včetně užitečných vzorů, licencí apod.) Každý rok organizují kurz s názvem: Jak si stojí věda?, kde dávají návod na komercializaci. Kládou důraz na design.

- David Bembo (Cardiff University and Auril) – Alokace prostředků na výměnu znalostí: Co je strategický cíl?

AURIL – reprezentují 80 – 100 univerzit v UK. Jsou členskou organizací. Mají 1 600 lidí na mailing listu. V UK je 118 univerzit s 2,9 mil. studentů. Financování je přes Research Council (vědecká rada) a řadu nadací. V roce 2011 vyšel průvodce, jak postupovat v transferu znalostí v UK. Je k dispozici on-line – jmenuje se „Managing Intellectual Property for HEIs“ (high education institutions). Propagují i tzv. „easy access IP – drobné inovace, které jsou volně k dispozici. Neplatí se licence, ale jen je nutno informovat univerzitu o jeho využití.

- Mary Albertson (OTL, Stanford University and AUTM) – Co je nového v OTL ve Stanford?

Najímají pracovníky, kteří pracují z domova – většinou na částečný úvazek. V oblasti marketingu našli velmi kvalifikované lidi – matky s malými dětmi, kterým platí méně. Nyní hledají patentové zástupce rovněž pracující z domova. Využívají rovněž sociálních sítí. Shromažďují data, kde se dělá jaký výzkum a propojují fakulty s firmami. Důležité jsou databáze, z nichž část je otevřená pro vědce. 2,5 programátora zpracovává permanentně databáze. Čelí I novým poznatkům na základě soudních procesů – předělávají nyní i smlouvy o budoucím IP, neb je diskuse, zda lze slíbit univerzitě něco, co ještě neexistuje. Ze zisku si TTO ponechá 15%, tudíž má dostatek financí.

Třetí sekce: Měřitelné a neměřitelné výsledky KT

Vysvětlení, co lze a co nelze v přenosu znalostí měřit. Kdo posuzuje tyto výsledky ve světě a jak?

Moderátor: Patrick McCutcheon (DG Research)

- Håkon Finne (Sintef) – Metrika a indikátory v oblasti transferu znalostí v Evropě

Je reprezentantem soukromé instituce působící v Trondheimu. Hranice mezi výzkumnou institucí a společností je ostrá. Výzkumné aktivity, transfer znalostí a ekonomické aktivity jsou v souvislosti. KTOs potřebují informace o tom, jak si vedou. Nutno proto měřit jejich úspěchy. Ne všechny aktivity jsou ale identifikovatelné. Jednou z aktivit je I CPD. Velikost kanceláře je důležitá, je porovnávána s výsledky jako např. počet úspěšných transferů. Existuje benchmarking v této oblasti. Neměřitelná ale podstatná je I tzv. tacitní znalost.

- Andrea Piccaluga (Scuola Superiore Sant'Anna and Netval) – Co měříme v rámci přehledové studie zpracovávané každoročně organizací ProTon Europe?

Počítat patenty je důležité, ale méně než v minulosti. Důležitější je smluvní výzkum, který přináší finance hned. ProTon má dotazník, který užívá už od roku 2002. V některých zemích není vůle odpovídat na množství zasílaných dotazníků. Na některé otázky opakovaně chyběly odpovědi, proto byly vyřazeny. Ziskáváme tak

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

mezinárodní srovnání, které je důvěrné. Je různé zaměření KTOs, různá efektivita jejich aktivit. Mnoho aktivit ani nelze měřit. Je třeba měřit nejen kvantitu, ale i kvalitu informací.

- Mary Albertson (OTL, Stanford University and AUTM) – Co jsou měřitelné ukazatele v USA a proč?

V rámci mise university je třeba zvážit, co měřit. OTL = Office of Technology Licensing ve Stanfordu. Licencují leccos – např. transgenní myši, které nelze patentovat. TTO (=OTL) si ponechá 15%, zbytek je rozdělen: 1/3 vynálezci, 1/3 kolektivu a 1/3 fakultě. Existují od roku 1970! V roce 2010 – 65,5 mil. USD zisk oproti počátečním 50 000 USD v roce 1970, nárůst ze 2 lidí na 35 osob. Trvá to obvykle 10 – 15 let od prvního objevu než se objeví výrazný nárůst zisků, pokud se vůbec objeví. Jsou prohry a úspěchy, proces není kontinuální, plynulý. 20 – 25 % původních návrhů končí licencováním! Objevů mají za rok skoro 450, pouze cca 1-2 z nich vydělají nad 1 mil. USD, ostatní jsou malé. Diskutabilní jsou vynálezy, které přinesou méně než 10 tis. USD. Vždy si berou finanční podíl i kromě podílu na společnosti. Více než polovina licencí je neexkluzivních. Důležitá jsou čísla z tzv. “nových peněz” – t.j. aktuálních ročních zisků.

- Adrian Day (HEFCE-UK) – Od dat k financování: výměna znalostí ve VB

Vývoj ve VB od dobrovolných aktivit ke státem dotované politice, samozřejmě s podporou seed-fundu a venture kapitálu. Užíváme-li veřejné peníze, pak musíme i vykazovat výsledky. HEIF – Higher Education Innovation Fund – výrazný nárůst podpory. HEIF podporuje jen přenos poznatků, nikoliv výzkum a výuku. Změnila se kultura spolupráce univerzit s průmyslem, tím se změnila i struktura kontrolovaných výsledků. Proto se posuzují výsledky hlavně z hlediska zisků. Jsou problémy s copyright a s designem.

Čtvrtá sekce: Regionální KT systémy a sítě

Evoluce regionální dimenze je důležitý proces pro univerzitní KTOs. Co jsou úspěšné faktory této aktivity?

Moderátor: David Bembo (Cardiff University a Auril)

- Paolo Bonaretti (ASTER) – Podpora transferu znalostí v Emilia Romagna

Přednášející referuje o situaci v regionu Emilia Romagna, kde má KTT vysokou podporu. O tomto faktu svědčí i zapojení místních regionálních struktur do vzdělávacího projektu EuKTS – působí zde v roli koordinátora.

- Roberta Profeta (Banca Intesa San Paolo) – Iniciativa Banca Intesa SanPaolo v podpoře inovací a transferu znalostí

Hledají aktivně zajímavé příležitosti v oblasti vědy a nabízejí možnosti prezentace těchto projektových záměrů i v jiných zemích – např. VB, USA, Německo a dalších.

- Philippe Gorry (University Montesquieu Bordeaux IV) - KT na regionální úrovni ve Francii

Ve Francii existuje velké množství malých KTOs v průměru s 10 lidmi. Mají národní organizaci na podporu inovací, která slouží jako banka – poskytuje půjčky. Další obří podniky (např. Sanofi) podporují inovace rovněž – mají snížené daně při podpoře výzkumu. Mají regionální inovační systém. V roce 1999 legislativní změna umožňující vědcům účast ve spin-off společnosti. Začali rovněž posuzovat vědu podle počtu patentů a licencí, nejen podle publikací. Je podpora ve výši 1 mld. € na podporu činnosti TTOs po dobu příštích 10ti let, rovněž zřídili technologický fond na ochranu DV. SATT – Společnost na podporu TT. Nabízejí služby profesionálů. v oblasti KT

Plenární zasedání Proton Europe

José Syne – Zpráva o činnosti

- Schůzky Řídícího výboru
- Účast v Projektu EuKTS
- Kontakty s ostatními organizacemi: EU, TII, ASTP, LES, EATO
- Individuální účast členů vedení na konferencích
- Pomoc EK při přípravě zásadních dokument

Schválení rozpočtu za rok 2010

Celkem zdroje: 57 000 €

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výdaje: Cestovné, nájem prostor v Bruselu, webhosting, placení mezd sekretariátu

Zůstatek. 1 285 €

Rezerva: 30 000 €

Poklesl výběr příspěvků

Zpráva o spojení s TII – jde o zakládající organizaci ProTonu

Bude 10ti členné vedení, automaticky šéf ProTonu bude členem. Aktivity budou pokračovat pod jménem TII-ProTon (letní školy budou pokračovat stejně jako inovační cesty, webové sociální sítě – přes LinkedIn, budou sdíleny dobré praxe a úspěšné případové studie, účast na Mat projektu z EU FP7, bude se lobovat v Bruselu). Vedení vznese žádost na vedení TII ohledně sloučení. Vedení v Bruselu přesídílí. Schválen návrh sloučení obou organizací.

Společná konference TII-ProTon proběhne 12.4.2011

Schválení rozpočtu na rok 2012

Předpokládaný výběr příspěvků ve výši 40 0000 €.

Volba nových členů vedení

Zvolen Ivan Dvořák jako předseda AKTOP v ČR.

Pátek 30. září 2011

Pátá sekce: Budoucí výzvy v KT praxi

Moderátor: Andrea Berti (Netval a Università di Padova)

- Roberto Sabella (Ericsson) – Když se univerzita a průmysl spojí ve vědě: Ericsson and Scuola Sant'Anna

Popis společného výzkumu, na kterém úspěšně spolupracuje Ericsson s vysokou školou – benefity pro oba zúčastněné partnery. Co lze zlepšit na podmínkách, které nabízejí university průmyslu? Vedení akademických institucí by mělo přesvědčovat své vědce, aby vymýšleli užitečné věci využitelné v průmyslu! Je rovněž nutno klást důraz na ochranu DV a rovněž dobře ošetřit smluvní vztahy mezi oběma stranami.

- Alessandro Guerci (Whirlpool and AICIPI) – Pohled na KT z perspektivy průmyslové společnosti

Popis další případové studie – tentokrát společnosti Whirlpool a akademické instituce. Řešení otázek souvisejících s převodem patentu na komerční subjekt – jde o otázku důvěry. Obvykle nutno zachovat vlastnictví univerzitě a poskytnout možnost využití firmou, samozřejmě za podmínky placení licenčních poplatků. Univerzity by měly více marketingově prosazovat své výsledky!

- Nicola Redi (TT Venture) - KT a inovační financování: zkušenosti rizikového kapitálu v oblasti TT

Důležité pro každou investici je inovativní technologie, trh, slibný management společnosti (alespoň tříčlenný kolektiv – pak investují do spin-offs. Zároveň chtějí detekovat velkou potřebu na trhu. Na networkingových akcích mají venture kapitalisté své stánky, ale nestojí tam dlouhé fronty, spíše je nutno financování pro-aktivně nabízet!

Shrnutí: budoucnost profese KT manager

Společné jednání s účastníky Workshopu EK o KT

Moderátor: Patrick McCutcheon – EK – DG Research

Jeden ze 34 cílů Europe 2020 je podporovat transfer technologií. V Británii jsou již vládou uznávanou profesí, avšak trvalo dosti dlouho, než tohoto postavení dosáhli. Je třeba se více zaměřit na SMEs, Ty by měly více hledat inovace na univerzitách, neboť velké společnosti mají většinou výzkum vlastní.

- Riccardo Pietrabissa (Netval, Politecnico di Milano and CNR)

Jaká je role transferu? Mise university je transfer – vždy přenáší znalosti a informace. Je ale nutno definovat cíl, jak a co transferovat. Svoboda university je, realizovat transfer jak uzná sama za vhodné. Naše multidisciplinární komunita by měla definovat obecné stanovisko pro společný cíl. Jsou vztahy mezi univerzitami a společnostmi, to není problém. TT je obecný standard, který by měl platit všeobecně, nejen v individuálních vztazích. Je otázkou, zda TT není jen obdobou služby pro univerzitu, stejně jako je tomu v případě knihovny?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Michel Morant (LIEU)

Je to potřebná profese vysoce vzdělaných osob s řadou zkušeností. Jde o jakéhosi “business developera” na univerzitě. Vyžadovány jsou zkušenosti jak v odborných, tak managerských oblastech. Standardizace profese je obtížná, rozhodně nikoliv však unifikovaně na evropské úrovni. Na druhé straně jsou snahy – EuKTS projekt je jednou z nich.

- Alexandros Papaderos (TU Munchen)

Před dvaceti lety začal s TT – opustil vědu a poté pracoval pro banku (posuzoval obchodní plány). Je konsultantem Mnichovské technické university, jeho kancelář má 10 zaměstnanců. Zatím patentují, příští měsíc přijmou další osoby na spin-offs. Klade si otázku, zda je transfer technologií opravdu profesí?

Závěry:

- Pozice transferu technologií v EU se zlepšuje – v řadě zemí má tato oblast významnou podporu na úrovni Konference rektorů.
- Profese KTT se změnila od podpory vědců k šířeji zaměřené, zahrnující i aspekty spolupráce s průmyslem, MSP a velkými korporacemi.
- Je nutno dále rozvíjet celoživotní vzdělávání odborníků v oblasti KTT a jejich certifikaci.
- Dosud se pomalu rozbíhá zpracování přehledů o výsledcích KTO, které by umožnily měření a srovnávání jejich výkonnosti. V této oblasti by měly významnou roli hrát národní asociace pro transfer znalostí a technologií.

RNDr. Ivan Dvořák

MUDr. Kateřina Čihařová